

نگاه

نگرانی هنرمندان پیش‌کسوت

علی فرامرزی

نقاش

● بسیاری از سازمان‌دهی‌ها و تشکل‌ها در مقاطعی به‌وجود می‌آیند و شکل می‌گیرند که به‌گونه‌ای اتفاقی مجموعه‌ای از افراد خلاق، دلسوز و عمل‌گرا دور هم جمع می‌شوند و با برهم‌نهادن توانایی‌های خود آن پدیده را شکل می‌دهند و چنانچه آن تشکل به‌درستی اداره شود و به‌دست افراد باکفایت بیفتد، می‌تواند تبعات و ثمرات مفید و کارسازی خلق کند ازجمله این‌گونه تشکل‌ها که با خوش‌اقبال منشأ بسیاری از خیروبرکت‌ها تاکنون برای هنرمندان بوده، مؤسسه هنرمندان پیش‌کسوت است. اینکه در سال ۱۳۸۵ در شورای عالی انقلاب فرهنگی چه کسی برای نخستین بار چنین ایده‌ای به ذهنش خطور کرد و کدام افراد آن را پی گرفتند به تاریخ مربوط است ولی آنچه اکنون لازم است ذکر شود این واقعیت است که از زمان شکل‌گیری این مؤسسه در سال ۹۱ تاکنون به نسبت امکانات و بودجه‌ای که برای آن در سازمان برنامه و بودجه و هم‌چنین وزارت ارشاد در نظر گرفته شده، از معدود مراکزی است که افراد برخوردار از امکانات آن یعنی هنرمندان پیش‌کسوت رشته‌های مختلف هنری از تک‌ریم، بزرگداشت و سرویس‌هایی که تاکنون به آنان تعلق گرفته است راضی و خشنود هستند، افرادی که نام‌های بزرگ همه زمینه‌های فرهنگ و هنر را شامل می‌شوند. اکنون که شایعه ادغام این مؤسسه در بنیاد رودکی بر سر زبان‌ها افتاده، این هنرمندان با تلاشی پیکر درصددند که نگذارند چنین اتفاقی روی دهد و احساس امنیتی که وجود چنین مؤسسه‌ای به آنان می‌دهد، به یاس و ناامیدی بینجام بنابراین با جمع‌آوری بیش از ۴۰۰ امضا مخالفت خود را با چنین ادغامی اعلام کرده‌اند. اگرچه در جلسه‌ای که ۴۰ نفر از این هنرمندان با آقای نوبخت رئیس سازمان برنامه و بودجه و معاون رئیس‌جمهور در دفتر ایشان داشته‌اند، جناب نوبخت موضوع را ملغا دانستند و سعی کردند خیال این جمع پیش‌کسوت را راحت کنند ولی آزانجاکه تاکنون هیچ بیانیه رسمی‌ای در جهت منتفی‌شدن این طرح از طرف وزارت ارشاد نبوده است، بنابراین نگرانی هنرمندان پیش‌کسوت همچنان باقی است.

زیر آسمان فیروزهای

خاطره‌بازی با اسناد موسیقی فیلم در خانه‌موزه بتهوون

● **گروه هنر:** به مناسبت روز ملی سینما، در تمامی بخش‌های خانه‌موزه بتهوون اسناد و خاطرات موسیقی فیلم‌هایی که توسط انتشارات «هنگ روز» در دوره قبل از انقلاب منتشر شده بود و انتشارات «آوای خورشید» که در دوره پس از انقلاب منتشر شده بود در معرض نمایش گذاشته شد.به گزارش «شرق» به نقل از روابط‌عمومی خانه‌موزه بتهوون، اسناد و خاطرات موسیقی فیلم در خانه‌موزه بتهوون رونمایی شد.همچنین سند واگذاری آثاری مانند «عمونوروز - قصه‌های کودکنانه»، «خاموشی دریا»، «گذشته، حال استمراری»، «ازدواج صورتی» و ... از جمله اسناد رونمایی‌شده در این نمایشگاه است.تمامی این اسناد متعلق به آرشيو شخصی خانواده چمن‌آراست و پیش از این در جایی نمایش داده نشده. اسناد و خاطرات موسیقی فیلم روز پنجشنبه (هفتم شهریور) در خانه‌موزه بتهوون رونمایی شد و علاقه‌مندان می‌توانند هم‌روزه از ساعت ۹ تا ۲۲ از این مجموعه دید کنند. خانه‌موزه بتهوون واقع در خیابان کریمخان کنت، خیابان میرزای شیرازی، شماره ۶۹، نیش کوچه یازدهم است.

برپایی رپرتوار «عصر تجربه» از پایان شهریور

● **گروه هنر:** رپرتوار سالانه تئاتر مستقل تهران با عنوان «عصر تجربه» از پایان شهریور برگزار می‌شود.به گزارش «شرق» به نقل از روابط‌عمومی تئاتر مستقل تهران، سومین رپرتوار «عصر تجربه» تئاتر مستقل تهران از ۲۴ شهریور تا سوم آبان ۱۳۹۸ برگزار می‌شود.با بر سنت دو سال گذشته این مجموعه فرهنگی – هنری، رپرتوار «عصر تجربه» از هفته پایانی شهریور آغاز می‌شود. در سومین دوره رپرتوار، گروه‌های بیشتری تجربه‌های خود را با تماشاگران و گروه‌های تئاتری به اشتراک می‌گذارند. همچنین بر اساس برنامه‌ریزی صورت‌گرفته، طرح مباحث نظری و پیوند هرچه بیشتر «عصر تجربه» با چهره‌ها و جریان‌های دانشگاهی در کام سوم مورد توجه قرار گرفته است که جزئیات آن به زودی و در قالب نشست رسانه‌ای در اختیار رسانه‌ها و علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

شرق:جمعی از اهالی سینما با نگارش نامه‌ای خواستار دسترسی نوשين جعفری به امکانات قانونی دادرسی منصفانه شدند. در این متن آمده است: «ما خانواده سینما، تئاتر و هنر با یاور بر اصل برانست و با توجه به نحوه دستگیری، اطلاع‌رسانی موارد اتهامی از طرق غیررسمی و عدم دسترسی به وکیل و... نگرانی عمیق خود را از وضعیت نگهداری و سلامت همکارمان اعلام می‌کنیم و خواهان دسترسی ایشان به امکانات قانونی دادرسی منصفانه اعم از حقوق زندانی و حقوق دفاعی ایشان جهت رسیدگی شایسته به وضعیت نگران‌کننده وی هستیم».

به ترتیب الفبا: شایوا ابراهیمی، امیر اثباتی، مصطفی احمدی، پردیس احمدیه، نسیم ادبی، امیر اسکندری، شیرین اسماعیلی، علی اصغری، مهناز افشار، آناهیتا افشار، رؤیا افشار، بهرام افشاری، سجاد افشاریان، مهناز افضلی، مینا اکبری، اسدالله امربی، ایمان امیدواری، عاطفه امیری، محسن امیریوسفی، عباس امینی، ایران انتظام، روح الله انصاری، آیدا اورنگ، مهرداد ایاز، نرگس آیار، جواد آتشباری، سمین آزادی، رعنا آزادی‌ور، یگانه آهنگرانی، سما بابایی، یوسف بابیری، محمد بدرلو، اکتای براهنی، مجید بزرگر، شیرین برق‌نورد، رخشان بنی‌اعتماد، امیر بهاری، رضا بهبودی، حامد بهداد، پانته‌آ بهرام، سارا بهرامی، بهنام بهزادی، هومن بهمنش، سهیل بیرقی، آزاده بیزاگیتی، مریم یالیزیان، الهام یاوه‌زاد، جعفر پناهی، پانته‌آ پناهی‌ها، حمید پورآذری، کیومرث پوراحمد، امیر پوریا، مجتبی پیرزاد، ساسان پیروز، آرش تهنایی، هدیه تهرانی، هانیه توسلی، رؤیا تیموری، مهتاب روثی، نغمه ثمینی، سمیه جعفری، امیر جعفری، امین جعفری، آرمان جعفری، بهناز

هنر

جمعی از اهالی هنر و سینما خواهان دسترسی منصفانه شدند

جعفری، جواد جلالی، فاطمه جمال‌پور، عباس جمالی، فرناز جورابچیان، محمدرضا جورابچیان، مارال جیرانی، الناز حبیبی، محمد حدادی، فرشته حسینی، هستی حسینی، پیمان حقانی، بابک حمیدیان، الهه خسروی، سوگل خلیق، آرمان خوانساریان، گوهر خیراندیش، اشکان خیل‌نژاد، توماج دانش‌بهزادی، رضا درمیشیان، شهرزاد دریازاده، اصغر دشتی، سعیده دلریان، نیما دهقانی، امیر حسین دوانی، مریم دیهول، ریمارامین‌فر، مسعود رایگان، رحمانه ربانی، مهدی رحمانی، محمد رحمانیان، اردشیر رستمی، محمد رسول‌اف، محمد رسولی، شیوا رشیدیان، محمدرضا دلیاک، حبیب رضایی، ناهید رضایی، محمد رضایی‌راد، عاطفه رضوی، مسعود رفیع‌زاده، جابر رضائی، میناق زارع، سحاف زری‌یاف، محمدزمان وفاجویی، آرزو

به بهانه برگزاری فستیوال موسیقی showofhands در فرهنگ‌سرای نیاوران

از هری پاترهای موسیقی، رامین صدیقی و چند فستیوال دوست‌داشتنی

صدها کنسرت برگزار می‌شود، تعداد کنسرت‌های خوب انگشت‌شمار است که بخش زیادی از آنها به همت رامین صدیقی برگزار می‌شود. من طرفدار دو گروه از کنسرت‌های نشر هرمس هستم و دنبالش می‌کنم؛ یکی تک‌کنسرت‌هایی که با نام باسماعی بازی‌گوش برگزار می‌شود. به این معنا که هم قرار است این آواها به گوشان خوش بیاید و هم یک‌جور بازیگوشی در دلشان دارند. گاهی دوز بازیگوشی‌شان بیشتر می‌شود و گاهی هم فقط کنسرت‌های درجه‌یکی به فرم جز یا کلاسیک هستند. گروه دیگر کنسرت‌های نشر هرمس که موضوع این یادداشت هستند عمر سه‌ساله دارند و به صورت فستیوال در شش شب برگزار می‌شوند. اسم این کنسرت‌ها «show of hands» یا «نمایش دست‌ها» است. یک فستیوال در حد و اندازه و استانداردهای فستیوال‌های موسیقی کوچک و تجربی جهان که هر سال میزبان تعدادی از بهترین نوازندگان جهان

نگاهی به نوزدهمین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی

صدای رو به احتضار نمایش‌های ایرانی و نیاز به بازخوانی

«سیاه» بدون آن همه خودانگیختگی‌های پداهه‌وار گوش‌بدھیم و از خالی‌بودن شور و زیرکی در اجرا افسوس بخوریم و با تلخی ببینیم آنچه به وضوح از سیاه در صحنه باقی مانده جز کاریکاتوری از او نیست که در زیر پوشش صورت دوده‌اندود و لباس قرمز و تغییر صدایش، به سختی می‌کوشد همچنان غربت خود را پنهان نگاه دارد. حتی تکه‌های معروف او مانند «پشت‌دری، نعل وارونه، پکری، مدح شبیه به ذم، مناسب‌خوانی و نظیره‌سازی و…» هم در اجرای او خیری نیست. دیگر کسی نیست که این شیوه‌های به تجربه آموخته‌شده را به نسل جدید منتقل کند. در کلاس‌های درس دانشکده‌های تئاتر دیگر درسی برای آموزش و انتقال این شیوه‌ها و به‌روزرسانی آنها وجود ندارد. جای خلاقیت‌های تازه در اغلب اجراهای جشنواره به چشم می‌خورد. در اجراهای عروسکی خیمه‌شب‌بازی صدای مبارک در ازدحام صدای ترافیک و سرگرمی‌های رایانه‌ای و کانال‌های تلفن‌های همراه گم شده است. به‌جز صدای زیر سوکت‌مانندش که هنوز در دوران تاریخی در حال سربه‌سرگذاشتن با اوستا و دلبری از فرنگیس و دعوا با دیو است و کمتر شاهد حضور زنده او در دنیای جدید هستیم. مکان مناسب هم برای اجرای خیمه‌شب‌بازی در طریای تئاتر شهر تهران در نظر گرفته نشده است، به همین دلیل صدای او در انبوه بلندگوها و رهگذاران و نبود تماشاگران کودک و نوجوان ناشنیده و نادیده می‌ماند. طی این‌همه سال حتی یک آرشيو لباس و دکور و صورتک و سایر ابزارهای جشنواره تهیه نشده است و انگار هربار باید همه‌چیز از نو اختراع شود. جلوگیری از انقراض و به فراموشی سپرده‌شدن بخش بزرگی از آیین‌ها و نمایش‌های باستانی در شهرشدن کوچک و بزرگ با هماهنگی میراث فرهنگی بخش دیگر این جشنواره است که نیاز به همتی جدی دارد. بخش پژوهش جشنواره امسال به کاشان برده شده بود. (به نظر می‌رسد امکان برگزاری کل این جشنواره در یکی از شهرهای قدیمی‌تر ایران مانند اصفهان، شیراز، قزوین، همدان و... مناسب‌تر باشد، در صورت وجود تالارها و فضای مناسب و درخور این رویداد فرهنگی/هنری) آنچه در بخش پژوهش به صورت نوعی فاصله و فراموشی

زمانیان، مونا زندی، مینا ساداتی، سامان سالور، مسعود سلامی، منوچهر شجاع، میلاد شجره، بهنام شرفی، فرحناز شریفی، هوتن شکیبا، مهوش شیخ‌الاسلامی، علی شیرخدايي، کامران شیردل، مریم صادقیان، مهرداد صدیقیان، آزاده صمدی، بهتاش صناعی‌ها، فرزانه طاهری، عسل عباسیان، محسن عبدالوهاب، امیر عزیزی، افسین عزیزی، ابراهیم عزیزی، کوروش عطایی، بهرنگ علوی، علی علویان، ترانه علیدوستی، زرتشا علیزاده، حمیدرضا غفارزاده، کیسو فقفوری، سولماز غنی، عظیم فراین، مرتضی فرشپاف، شبنم فرشادجو، اصغر فرهادی، گل‌بو فیوضی، جاوید قائم‌مقامی، محسن قرائی، اتوسا قلمفرسایی، عبدالرضا کاهانی، کیوان کثیریان، الهام کرد، سینا کریمی، احسان کریمی، مینا کشاورز، گوهار کلاری، حسین کندری، باران کوثری، مصطفی کوشکی، مهدی کوشکی، کامران کیان‌ارثی، بهاره کیان‌افشار، رضا کیانیان، محسن کیایی، مصطفی کیایی، آیداکیانی، فائزه گرکانی، سیلا گلستانی، گلناز گلش، باربد گلشیری، کریم گلزاده، افسانه ماهیان، نوید محمدزاده، مهناز محمدی، درنا مدنی، مجید مصطفوی، کاوه مظاهری، غزاله معتمد، فاطمه معتمدآریا، علیرضا معتمدی، حسن معجونی، وحید مقدسی، مریم مقدم، کیوان مقدم، سامان مقدم، آزاده ملک‌زاده، مهرشاد ملکوتی، صادق ملکی، مستانه مهاجر، آزاده موسوی، رضا مولوی، مهدی میامی، مجتبا میرتهماسب، امین میرشکاری، سمیه میرشمسی، مهتاب نصیرپور، بهزاد نعلبندی، خسرو نقیبي، حسام نورانی، فروش نیک‌اندیش، افسین هاشمی، هایده صفی‌یاری، مهسا همتی، محمد ولی‌زادگان، محمدعقوبی، ترانه یلدا.

زاویه دید

به بهانه اجرای نمایش «اولد سبیروک» به کارگردانی امیرمحمد مهاجری اخلاق‌مداری در گفتمان کمدی فانتزی

● نمایش «اولد سبیروک» که به کارگردانی امیرمحمد مهاجری از مردادماه امسال روی صحنه رفته، تئاتری است در ژانر سوررئال و اجرایی به سبک رئال. این نمایش در مسیر بین حقیقت و رؤیا در تکاپو است؛ رؤیایی که در ذهن نویسنده پرورانه می‌شود و جان می‌گیرد؛ همان‌گونه که رؤیای پژوی پیر به عروسک چوبی جان می‌بخشد و پینکیو خلق می‌شود. اولد سبیروک در گفتمان کمدی فانتزی خود در پی اخلاق‌مداری برمی‌آید که نه از جنس انسانی متعالی و فرهیخته که بشری زمینی و خطاکار را نشان می‌دهد که می‌تواند چشمش را روی گناهان ببندد و ببخشد. این نوع از بخشش با فلسفه دینی مسیح به خوبی قابل توجیه است و این را در صحنه بخشش سیدینی که خیانت همسرش را نادیده می‌گیرد می‌توان دید، چه آنان تنها شخصیت‌های نمایش‌نامه هستند که خلقی بالذات انسانی داشته‌اند و از درون ذهن نویسنده جان نگرفته‌اند. در پایان نمایش مرد حسابدار که شرمسار از گناه خویش است، خود را محتاج بخشش از سوی همسرش می‌بیند و این نیاز به بخشودگی ما را یاد آیات کولیسان ۱۳:۳ و متی ۳۵-۲۳:۱۸ می‌اندازد که آدمی زمانی بخشش الهی را تجربه خواهد کرد که دارای قلبی نیازمند باشد و همان‌طور که از آیات انجیل برمی‌آید و در تخمیا ۱۷:۹و دانیال ۹: ۹ به آن اشاره شده خداوند لطف و رحمتش را از بندگانش دریغ نمی‌دارد و چون می‌بخشد دیگر خطا و گناه را به یاد نمی‌آورد (مزمور ۱۰۳:۱۲؛ اشعیا ۴۳:۲۵، ارمیا ۳۱:۴۳ میکا ۷:۹)؛ همسر مرد حسابدار نیز این‌گونه می‌بخشد و بی‌آگاه گناه مرد را در هنگام بخشش به او یادآور شود، او را به سمت خود فرامی‌خواند. این نگاه در آلن و نوشته‌هایش قدری غریب به نظر می‌رسد، چراکه آلن در مدراس یهودی پرورش یافته و در آیین یهود خداوند مجازات گناهکاران را خواهد داد. گمان می‌برم این تفکر را نویسنده از زندگی در جامعه مسیحی و مسیحیان آموخته باشد. نکته قابل ذکر دیگر در این اثر ردپای کهن‌الگوهایی است که از ذهن وودی آلن سرچشمه گرفته و در این نمایش به خوبی دیده می‌شود.

جنی در این نمایش آفرودیته است؛ زنی زیبا، بی‌پروا و مسلط به فنون دلبری، تا آنجا که در چند صحنه از تئاتر، مکس بارها می‌پرسد آیا او یک مدل است؟ و هنگامی که را ز دفترچه خاطرات فاش می‌شود رو به همسر جنی (دیوید) می‌گوید زنی که ادبیات و هنر می‌داند و این‌گونه دلفریب است بی‌شک بهترین مرد عاقل باش، جی از این بهتر می‌خوای؟ جنی در تمام نمایش بسان آفرودیته لبخند می‌زند و کهن‌الگوی آفرودیته را به خوبی در وجودش نمایان می‌کند. دیوید اما هفائستوس است و نقش تندیس‌گری او به نوعی در شغل او، جراح زیبایی جلوه می‌کند. از سوی دیگر آرامش و اعتماد در وجود دیوید و علاقه او به شعر و موسیقی با آنچه از داوود نبی (ع) در روایات عهد عتیق و کتب یهودی آمده است مطابقت دارد.

نکته قابل ذکر دیگر در این نمایش وفاداری غازه‌هاست که بارها از دهان نورمن و شیلا شبیده می‌شود. گویا آلن می‌خواهد وفاداری غازه‌ها را بازنگران پیام غازه‌ها را دریافته و همه به سمت بخشش و آرامش رهنمون شده‌اند. مطلب قابل‌تأمل در این اجرا بازی زیبای هنرمندانی بود که با آنکه نخستین‌بار بود صحنه تئاتر را تجربه می‌کردند، اما بسیار زیبا و قدرتمند بر صحنه تئاتر ظاهر شدند.